

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 576/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou, Klincová 35, Bratislava, proti postupu JUDr. Martina Hermanovského, súdneho exekútora v exekúcii sp. zn. 283EX 328/21 a jeho exekučnému príkazu č. k. 283EX 328/21 zo 7. februára 2023 a postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 23Ek/1113/2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. Do právoplatného rozhodnutia vo veci samej **o d k l a d á** vykonateľnosť exekučného príkazu JUDr. Martina Hermanovského, súdneho exekútora, č. k. 283EX 328/21 zo 7. februára 2023.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom exekútora a jeho exekučným príkazom a súdu v exekučnom konaní. Žiada zrušiť exekučný príkaz a priznať finančné zadostučinenie 3 000 eur. Napokon sa sťažovateľka domáha odkladu vykonateľnosti napadnutého exekučného príkazu.

II.

2. Sťažovateľka bola neodkladným opatrením právoplatne zviazaná umožniť oprávnenému vstup do rodinného domu a garáže a odovzdať mu kľúče od rodinného domu, vstupnej brány a garáže. Oprávnený sa odovzdania kľúčov domáhal návrhom na vykonanie exekúcie, na základe ktorého bol

exekútor okresným súdom 8. júla 2021 poverený vykonaním exekúcie. Zamestnanec exekútora vykonal 20. januára 2023 ohliadku vstupnej brány. Počas toho tretia osoba o sebe uviedla, že vlastní vstupnú bránu a kľúč od nej odmieta vydať oprávnenému a aj sťažovateľke.

3. Exekútor ústavnou sťažnosťou namietaným exekučným príkazom zo 7. februára 2023 sťažovateľke uložil pokutu 3 000 eur za neodovzdanie kľúčov od vstupnej brány, a to podľa § 192 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak exekučný titul ukladá inú povinnosť, exekútor uloží za každé porušenie alebo nesplnenie tejto povinnosti povinnému pokutu, ktorej výška sa stupňuje až do úhrnnej sumy 30 000 eur. Exekútor v príkaze vyzval sťažovateľku na zaplatenie trov exekúcie nepeňažnej povinnosti za uskutočnenie prác a výkonov a pokuty za nesplnenie povinnosti. Sťažovateľku poučil, že ak pokutu nezaplatí, exekúcia sa vykoná niektorým zo spôsobov určených na vymáhanie peňažných pohľadávok, a že proti exekučnému príkazu nie je možné vzniesť námietky a ani nie je prípustný opravný prostriedok. Exekútor 10. marca 2023 prikázal zamestnávateľovi sťažovateľky vykonať zrážky z jej mzdy.

4. Sťažovateľka na to exekútorovi v liste z 22. marca 2023 uviedla, že nebol dôvod na uloženie pokuty, keďže odovzdanie kľúča nie je inou povinnosťou podľa § 192 ods. 1 Exekučného poriadku, ale povinnosťou vydať vec, ktorú treba vykonať odobratím veci podľa § 186 ods. 1 Exekučného poriadku. Sťažovateľka okrem iného navrhla nevymáhať uloženú pokutu.

5. Sťažovateľka sa následne na okresnom súde podaním z 12. mája 2023 domáhala (i) zastavenia exekúcie sčasti, v ktorej jej bola exekútorom uložená pokuta 3 000 eur, (ii) uloženia pokynú exekútorovi podľa § 32 Exekučného poriadku, aby upustil od vymáhania pokuty uloženej exekučným príkazom, a (iii) nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude exekútorovi uložené zdržať sa vymáhania pokuty. Poukázala na to, že všetky povinnosti podľa neodkladného opatrenia splnila. Až na povinnosť odovzdať kľúč od vstupnej brány, ktorý nemá, keďže kľúče od brány má tretia osoba. Okrem toho poukázala na to, že odovzdanie kľúča nie je inou povinnosťou podľa § 192 ods. 1 Exekučného poriadku, ale povinnosťou vydať vec, ktorú treba vykonať odobratím veci podľa § 186 ods. 1 Exekučného poriadku.

6. Na to okresný súd reagoval listom vyššieho súdneho úradníka z 31. augusta 2023. K návrhu na čiastočné zastavenie exekúcie uviedol, že o tom nebude rozhodovať, keďže sa týka exekútorom podľa § 192 ods. 1 Exekučného poriadku uloženej pokuty za čiastočné nesplnenie nepeňažnej povinnosti (odovzdanie kľúčov od vstupnej brány), pričom proti uloženiu pokuty nie je prípustný opravný prostriedok a povinná sťažovateľka sa proti nemu brániť nemôže. Môže navrhnúť len zastavenie exekúcie ako celku alebo dať podnet na pokynové uznesenie. K podnetu na vydanie pokynového uznesenia podľa § 32 Exekučného poriadku okresný súd uviedol, že jeho predpokladom je porušenie povinností podľa Exekučného poriadku, čo však zistené nebolo, a preto sa na tento návrh sťažovateľky „neprihliada“. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že to nie je v jeho kompetencii do času rozhodnutia o čiastočnom zastavení exekúcie a vo veci ani nebol dôvod na čiastočné zastavenie exekúcie, keďže o návrhu sťažovateľky na čiastočné zastavenie exekúcie ani pre už uvedené okolnosti nerozhodoval. Okresný súd uzavrel, že nutné je len exekútorovi vygenerovať platobný predpis na poukázanie vymoženej „poriadkovej“ pokuty štátu.

III.

7. Sťažovateľka namieta, že kľúče od vstupnej brány nemá, keďže ju vlastní tretia osoba, ktorá kľúče má, no ako vyplýva z úradného záznamu exekútora, odmieta ich vydať nielen oprávnenému, ale aj jej samej. Sťažovateľka namieta nesprávnosť exekučného príkazu, keďže exekúcia sa týka vydania kľúčov – hnutelnej veci, ktorá sa má uskutočniť odobratím vecí podľa § 186 ods. 1 Exekučného poriadku. Preto túto povinnosť nemožno vynucovať pokutou za nesplnenie inej povinnosti podľa § 192 ods. 1 Exekučného poriadku.

8. Sťažovateľka zdôrazňuje, že voči exekučnému príkazu nie je prípustný žiaden opravný prostriedok a exekučný súd neformálnym listom odmietol uložiť pokyn exekútorovi a odmietol sa zaoberať návrhom na čiastočné zastavenie exekúcie. Preto exekučným príkazom a aj oznámením okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva. V jej veci mal byť správne aplikovaný § 186 a § 187 Exekučného poriadku. Okrem toho k porušeniu jej práv došlo tým, že okresný súd sa s jej návrhom vysporiadal prípisom, a nie uznesením, tak ako to predpokladá § 202 ods. 3 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak zákon neustanovuje inak, súd v exekučnom konaní rozhoduje uznesením. Okresný súd tak zlyhal pri vykonávaní dohľadu podľa § 32 Exekučného poriadku.

9. Sťažovateľka žiada odložiť vykonateľnosť exekučného príkazu, ktorým jej bola uložená pokuta 3 000 eur. Závažnosť ujmy odôvodňuje tým, že výška pokuty presahuje dvojnásobok jej priemernej mesačnej mzdy, je rozvedená a stará sa o dve študujúce deti.

IV.

10. Na predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) bolo zistené, že ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a predbežne neboli zistené dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Preto bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde v celom rozsahu prijatá na ďalšie konanie.

V.

11. Z priebehu namietanej exekúcie je zrejmé, že sťažovateľke bola uložená pokuta 3 000 eur, a to bez akéhokoľvek pokusu či už zo strany exekútora alebo súdu vysporiadať sa s jej námietkami o tom, že kľúče od brány nemá a že exekúcia odovzdania kľúčov sa má vykonať inak ako uložením pokuty. Vymožením 3 000 eur sťažovateľke s ohľadom na jej príjem približne 1 000 eur mesačne hrozí pomerne vysoká finančná ujma. Odklad vykonateľnosti príkazu exekútora nie je v rozpore s verejným záujmom, keďže z tvrdení sťažovateľky vyplýva, že všetky ostatné povinnosti vo vzťahu k oprávnenému, ktoré spočívajú predovšetkým v tom, že mu je umožnené užívať časť rodinného domu, boli splnené. Z tohto dôvodu bola podľa § 129 zákona o ústavnom súde odložená vykonateľnosť exekučného príkazu, čo bude viesť k tomu, že exekútor sa bude musieť zdržať

vymáhania tejto peňažnej pohľadávky spôsobmi, ktoré predpokladá § 192 ods. 1 Exekučného poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu